

Elżbieta Oleksiak

"Życie z pasją smakuje inaczej" : cykl spotkań poświęconych górcom, alpinistom i pasji zdobywania szczytów górskich

---

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 1/1, 132-135

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ELŻBIETA OLEKSIAK

Miejska Biblioteka Publiczna im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu

„ŻYCIE Z PASJĄ SMAKUJE INACZEJ”.
CYKL SPOTKAŃ POŚWIĘCONYCH GÓROM, ALPINISTOM
I PASJI ZDOBYWANIA SZCZYTÓW GÓRSKICH

Miejska Biblioteka Publiczna im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu zorganizowała cykl spotkań z ciekawymi ludźmi zatytułowany „Życie z pasją smakuje lepiej”. Spotkania odbywały się w Czytelni Biblioteki Głównej przy ul. Zegadłowicza 2/I.

„Z Jankiem Melą w Nowy Rok”

Pierwsze spotkanie odbyło się dnia 21 stycznia 2011 r. Gościem czytelników był Janek Mela, młody niepełnosprawny polarnik, najmłodszy w historii zdobywca bieguna północnego i południowego. Spotkanie prowadziła Małgorzata Stępień, pracownik Biblioteki. Podróżnik opowiadał jak doszło do wypadku, w wyniku którego stracił rękę i nogę, a który całkowicie zmienił jego życie. Dzięki pomocy matki i jej znajomych poznał Marka Kamińskiego, z którym w 2004 roku pojechał na wyprawę na biegun. Jako osoba niepełnosprawna musiał zmagać się z wewnętrznymi barierami i fizyczną ułomnością. Opowiadał o przebiegu wyprawy i konsekwencjach tego wyjazdu, o tym jak się zmienił, spoważniał, wydroślał i nauczył pokonywać bariery fizyczne i psychiczne. Historie o przygotowaniach i pobycie na obu biegunach, na szczycie Kilimandżaro i Elbrusie wzbogacił pokazem prezentacji multimedialnej. W 2008 roku fundacja Anny Dymnej była organizatorem wyjazdu do Afryki, w którym oprócz J. Meli, wzięli udział – niewidomy od urodzenia Łukasz Żelechowski oraz Piotr Pogon walczący od 20 lat z chorobą nowotworową. Ta wspólna podróż była niezwykłym sukcesem niepełnosprawnych alpinistów amatorów.

Młody podróżnik opowiadał o swoich marzeniach i pragnieniach, o chęci niesienia pomocy innym osobom niepełnosprawnym, organizo-

waniu innych wypraw, zdobywaniu kolejnych szczytów górskich. O tym, jak rozumiał, że chceć, to móc. Bariery, które były ograniczeniem można pokonać i sięgać dalej, aż poza horyzont... Wspominał o fundacji „Poza Horyzonty”, którą założył w celu zbierania funduszy na protezy dla osób poszkodowanych w wypadkach oraz organizowania wyjazdów spełniających ich marzenia. Opowiedział o pierwszych wyprawach dla niepełnosprawnych w góry Beskidu. O tym, jak próbuje swoim „apetytem na życie” zarazić innych poszkodowanych przez los. Temu służy również program podróżniczy prezentowany w Radiu Kraków pod nazwą „Między biegunami”, którego jest współautorem.

„Góry mogą wszystko...”

Drugie spotkanie pt. „Góry mogą wszystko...” odbyło się w piątek 21 stycznia 2011 r. w Czytelni Biblioteki Głównej. Gościem biblioteki była polska alpinistka i himalaistka, zdobywczyni sześciu ośmiotysięczników i Korony Ziemi, autorka książek „GórFanka” – Anna Czerwińska. Aby zostać zdobywcą Korony Ziemi należy odwiedzić siedem kontynentów i wspiąć się na ich najwyższe szczyty – to był wg podróżniczki ciekawszy scenariusz wspinania się niż pokonywanie ośmiotysięczników. Historię swych osiągnięć omówiła poczynając od najdawniejszej wyprawy w 1978 roku aż po wyjazdy z 2010. Relacje uzupełniła pokazem slajdów z podróży po całym świecie.

Zdobyć Korony Ziemi ”to jest to, co jej wyszło najlepiej”. Himaistka przedstawiła cały proces przygotowania wyprawy, zarówno od strony alpinistycznej, jak i logistycznej. Jest to wielkie wyzwanie dla organizatora, dlatego Anna Czerwińska sama zajmuje się planowaniem i organizowaniem wyjazdów. Zdobyła na siedmiu kontynentach 9 szczytów – po 2 w Europie i Australii. Gdy w 1978 roku wspięła się na Mount Blanc, nie myślała wówczas jeszcze o zdobywaniu Korony Ziemi. To postanowienie przyszło z czasem. Dopiero w 1995 roku postanowiła zdobyć kolejny szczyt. W lutym tegoż roku jako siódma kobieta pokonała nieprzyjazną górę Aconcagua w Ameryce Południowej. Wchodziła wspólnie z Ryszardem Pawłowskim przez tzw. lodowiec Polaków. Minęło 17 lat od zdobycia Mount Blanc, gdy odliczanie szczytów Korony Ziemi nabrało tempa. We wrześniu 1995 roku zmierzyła się w Afryce z Kilimandżaro, górą leżącą na terenie parku narodowego. W następnym roku był szczyt Mount McKinley w Ameryce Północnej, a miesiąc później, w lipcu wyprawa na Elbrus w Europie. Pod koniec 1995 roku, w listopadzie uczestniczyła w wejściu na Górę Ko-

ściuszki w Australii. Pięciodniowa wyprawa zakończyła się sukcesem, choć alpinistka zlekceważyła panujące warunki pogodowe i samą górę. Kilka godzin błąkała się w gęstej mgle u podnóża szczytu.

Anna Czerwińska wspominała także wejście z Leszkiem Cichym i Markiem Kamińskim na Mount Vinson na Antarktydzie. Masyw został zdobyty w 1998 roku w czasie samotnego wejścia. Rok 1998 to również niepowodzenie. Druga próba pokonania Everestu zakończyła się fiaskiem, podobnie jak rok wcześniej. W kolejnym roku (1999) znowu niepowodzenie na Evereście. Kilka miesięcy później wzięła udział w zdobyciu Carstensch Pyramid (Jaya) w Australii, wspólnie z Barbarą Batko i Leszkiem Cichym. Himalaistka opowiadała o swojej fascynacji Everestem, na którego szczyt dotarła dopiero w 2000 roku z kanadyjską ekspedycją. 22 maja zdobyła górę i została najstarszą Polką – zdobywczynią góry.

Na zakończenie opowieści podróżniczka podkreśliła, że dopiero po zdobyciu Korony Ziemi, a szczególnie po wejściu na Everest, otworzyły się przed nią nowe możliwości, ma inne spojrzenie na możliwości organizmu oraz nowe kierunki wspinaczkowe. Myśli o zorganizowaniu wyprawy na Makalu, Lhotse.... Przedstawiła swoje najbliższe plany związane z Afryką i powrotem na Kilimandżaro, potem prawdopodobnie chińska góra Muztagh Ata, a w 2012 roku główny cel – to K2.

„Między teatrem a górami”

26 stycznia 2011 roku gościem specjalnym Biblioteki Głównej przy ul. Zegadłowicza 2/1 była Anna Milewska, polska aktorka filmowa i teatralna, poetka, żona znanego himalaisty Andrzeja Zawady.

Aktorka zaprezentowała wydaną w maju 2009 roku autobiograficzną książkę „Życie z Zawadą”, w której splotły się trzy wątki: świat wypraw wysokogórskich Andrzeja Zawady, sylwetka artystyczna Anny Milewskiej oraz czterdzieści siedem wspólnie spędzonych lat. Autorka zaprezentowała fragmenty książki dotyczące ich życia. Opowiadała o próbach pisarskich Andrzeja Zawady, który w czasie wyjazdów w góry prowadził dziennik. Mimo dużych starań wydawców nigdy nie miał czasu, aby je opracować i przygotować do druku. Jedną z takich publikacji jest książeczka *Noszak +50*, która została zaprezentowana tego wieczoru, a która ukazała się po 36 latach od czasu, gdy Zawada zaczął nad nią pracę. Anna Milewska sama dokończyła opracowanie notatek i materiałów i wydała tę książkę. W przyszłości planuje przejrzeć inne materiały i opublikować je w zastępstwie zmarłego męża.

Anna Milewska skłania się obecnie ku pisaniu, opowiadaniu historii, opracowywaniu materiałów męża oraz ku poezji. W czasie spotkania zaprezentowała także kilkanaście wierszy z tomiku „Kolory ziemi”. Jak zawsze wiersze dedykowała Andrzejowi Zawadzie.

Spotkania „Życie z pasją smakuje lepiej” cieszyły się ogromną popularnością, zgromadziły bardzo dużą publiczność, wśród której byli nie tylko miłośnicy gór ale także czynnie uprawiający wspinaczkę na najwyższe szczyty gór. Prelekcje zostały wzbogacone prezentacjami slajdów, co podnosiło ich walor poznawczy. Każdy z gości przedstawił swój sposób, jak pokonywać przeszkody w życiu, jak pasję przekształcić w sens życia, w zawód wykonywany z radością i zaangażowaniem. Dla nich góry są wspaniałe, piękne, majestatyczne, ale też niebezpieczne. Góry uczą pokory – o tym mówił każdy z zaproszonych gości.